Psihologie

Mielu Zlate

FUNDAMENTELE PSIHOLOGIEI

Collegium

POLIROM

II 24902

Mielu Zlate

FUNDAMENTELE PSIHOLOGIEI

Ediția a IV-a

282421
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECA 2

POLIROM
2009

Cuprins

Partea I

Scurtă introducere în psihologie

A. Probleme general-teoretice ale psihologiei 15

Capitolul I – **Psihologia ca ştiinţă** 17
1. Încercări de definire 17
2. Tendinţe şi controverse în psihologie 19
3. Locul psihologiei în sistemul ştiinţelor 23

Capitolul II – **Obiectul psihologiei** 27
1. Nevoia de sinteză 27
2. Perspective de abordare a obiectului psihologiei 28
3. Câteva constatări conclusive 35

Capitolul III – **Metodele psihologiei** 37
1. Specificul metodelor psihologiei 37
2. Principalele metode ale psihologiei 38
3. Strategii de cercetare psihologică 51

Capitolul IV – **Lege şi explicaţie în psihologie** 53
1. Poziţii contestatare 53
2. Specificul legilor psihologice 55
3. Explicaţia în psihologie 57

B. Psihicul – domeniu de cercetare al psihologiei 61

Capitolul V – **Natura psihicului uman** 63
1. Complexitatea noţiunii de psihic 63
2. Caracteristicile psihicului uman 65
3. Perspective noi de abordare a psihicului 69

Capitolul VI – **Ipostazele psihicului** 73
1. Scurtă incursiune istorică 73
2. Niveluri structural-funcţionale ale psihicului 75
3. Relaţiile dintre conştient şi inconştient 80

Capitolul VII – **Stările de conştiinţă modificată** 81
1. Multitudinea şi varietatea stărilor de conştiinţă 81
2. Probleme generale ale stărilor de conştiinţă modificată 84
3. Stări de conştiinţă modificată 86
4. Căi de acces la stările de conştiinţă modificată 98

Capitolul VIII – **Tipuri de abordări ale psihicului** 107
1. Abordarea „plană", „orizontală" a psihicului 107
2. Abordarea structural-dinamică a psihicului 109
3. Abordarea sistemică a psihicului 112
4. Abordarea sinergetică a psihicului 119

Partea a II-a
Mecanisme psihice

A. Mecanisme psihice informaţional-operaţionale de prelucrare primară şi secundară a informaţiilor 125

Capitolul IX – **Senzaţiile** 127
1. Excitabilitate, sensibilitate şi motricitate 127
2. Spécificul şi mecanismele sensibilităţii 129
3. Clasificarea şi proprietăţile senzaţiilor 131
4. Legile sensibilităţii 134

Capitolul X – **Percepţiile** 137
1. Trecerea de la senzaţii la percepţie 137
2. Accepţiunile noţiunii de percepţie 138
3. Determinanţii percepţiei 140
4. Legile percepţiei 143

Capitolul XI – **Reprezentarea** 147
1. Delimitări conceptuale 147
2. Caracterizarea psihologică a reprezentării 149
3. Proprietăţile reprezentărilor 153
4. Clasificarea şi rolul reprezentărilor în cunoaştere 153

Capitolul XII – **Gândirea** 155
1. Specificul psihologic al gândirii 155
2. Mutaţii în psihologia gândirii 157

3. Componentele şi structura gândirii 160
4. Activităţile gândirii 162

Capitolul XIII - **Memoria** 165
1. Definire şi caracterizare generală 165
2. Procesele şi formele memoriei 166
3. Optimizarea funcţionalităţii memoriei 168
4. Memorie şi uitare 170
5. Tendinţe actuale în psihologia memoriei 171

Capitolul XIV - **Imaginaţia** 175
1. Specificul psihologic al imaginaţiei 175
2. Relaţiile imaginaţiei cu alte funcţii psihice 177
3. Formele imaginaţiei 182

B. Mecanisme psihice de stimulare şi energizare a comportamentului 183

Capitolul XV - **Motivaţia** 185
1. Conceptul de motivaţie 185
2. Teorii asupra motivaţiei 188
3. Trebuinţe şi motive 193
4. Motivaţie şi performanţă. Optimum motivaţional 197

Capitolul XVI - **Afectivitatea** 199
1. Definirea şi specificul proceselor afective 199
2. Proprietăţile proceselor afective 202
3. Rolul afectivităţii 206
4. Clasificarea trăirilor afective 207

C. Mecanisme de reglaj psihic 211

Capitolul XVII - **Comunicarea şi limbajul** 213
1. Noţiuni de bază 213
2. Scopurile şi rolurile comunicării 216
3. Formele comunicării 218
4. Funcţiile comunicării şi limbajului 225

Capitolul XVIII - **Atenţia** 229
1. Specificul psihologic al atenţiei 229
2. Modele explicative ale atenţiei 232
3. Diferenţe individuale în atenţie 236

Capitolul XIX - **Voinţa** 239
1. Probleme controversate ale voinţei 239

2. Specificul psihologic al voinţei 242
3. Structura actului voluntar 244
4. Defectele voinţei 247

Partea a III-a

Personalitatea ca mecanism psihic integrator

A. Noţiuni introductive 251

Capitolul XX – **Conceptul de personalitate** 253
1. Ipostazele personalităţii 253
2. Delimitări conceptuale 255
3. Accepţiunile conceptului de personalitate 257
4. Tipuri de definiţii ale personalităţii 260
5. Abordarea structural-sistemică a personalităţii 262

B. Dimensiunile personalităţii 265

Capitolul XXI – **Temperamentul ca latură dinamico-energetică a personalităţii** 265
1. Definire şi criterii de identificare 265
2. Tipologii temperamentale 266
3. Probleme generale ale temperamentului 272

Capitolul XXII – **Aptitudinea ca latură instrumentală a personalităţii** 277
1. Definirea aptitudinilor 277
2. Criterii de evaluare a aptitudinilor 279
3. O problemă controversată a aptitudinilor 282

Capitolul XXIII – **Caracterul ca latură relaţional-valorică şi de autoreglaj a personalităţii** 287
1. Accepţiunile noţiunii de caracter 287
2. Atitudinile şi trăsăturile ca elemente structurale fundamentale ale caracterului 289
3. Modele explicativ-interpretative ale caracterului şi relevanţa lor teoretico-aplicativă 291

Capitolul XXIV – **Inteligenţa ca latură rezolutiv-productivă a personalităţii** 297
1. Inteligenţa: delimitări conceptuale 297
2. Modele explicativ-interpretative ale inteligenţei 300
3. Relaţia dintre inteligenţă şi personalitate 303

Capitolul XXV – **Creativitatea ca latură transformativ-constructivă a personalităţii** 305
1. Conceptul de creativitate 305
2. Factorii creativităţii 308
3. Relaţia dintre creativitate şi inteligenţă 309

C. Structura şi dezvoltarea personalităţii 313

Capitolul XXVI – **Personalitatea – un complex structurat** 315
1. Relaţii între laturile personalităţii 315
2. Devenirea personalităţii 319
3. Tipuri de personalitate 322

Bibliografie 327